

BAROK EN MUZIEK UIT DE 20E EEUW VERENIGD

27.01.13

Patrick Beuckels

Tijdens de Bach Academie Brugge is het voor de programmeurs een sport om parallellen te vinden tussen de barok en muziek uit de 20e eeuw. Vorig seizoen maakten bijvoorbeeld Britten en Stravinsky hun opwachting, terwijl meesterpianist Pierre-Laurent Aimard deze editie werk van Kurtág toevoegt aan de mix. Fluitist Patrick Beuckels en organist-klavecijnist Maude Gratton komen af met een minstens even verrassende combinatie: Bachs *Musikalisches Opfer* en Stockhausens *Tierkreis*.

Met Stéphanie Paulet (viool) en Claire Gratton (cello) bouwden de spelers uit Collegium Vocale Gent een programma waarbij de twee componisten, 'twee reuzen' aldus Beuckels, naast elkaar staan en nu en dan zelfs in elkaar overvloeien. Toch wil hij niet insisteren op een directe vergelijking tussen Stockhausen en Bach. 'Van de Thomascantor kunnen we het genie inmiddels wel bevestigen, terwijl diezelfde vraag voor zijn Keulse collega in elk geval voor mij voorlopig onbeantwoord moet blijven. Het zijn twee paden die elkaar in ons concept kruisen: Bach is een avenue, Stockhausen eerder een landweggetje.'

Bachs *Musikalisch Opfer* is een onovertroffen studie in contrapunt, de kunst van het slim combineren van complexe thema's die het muzikale leven in de renaissance en barok beheerste. Stockhausen is daarnaast een spiegel van eenvoud: hij schreef de dierenriem-melodietjes in eerste instante voor

muziekdoosjes en had dus maar een minimum aan middelen ter beschikking. Die verstilling vertaalt zich gemakkelijk naar barokensemble. 'Bach is in essentie ook zeer eenvoudig, of toch in elk geval het thema dat aan de hele cyclus ten grondslag ligt. *Tierkreis* is eigenlijk net zo enigmatisch door de nadruk op getallenreeksen van het serialisme. Onze taak is om instrumentale kleuren te kiezen (de componisten hebben de bezetting immers vrij gelaten) en de delen uit beide werken optimaal te combineren. Mijn mooiste moment is als de cello en de viool van een Bach-duet vloeiend overschakelen op Stockhausen. Zie het als Monthy Python: 'And now for something completely different', dat houdt uitvoerders en luisteraars fris.'

Albert Edelman